

Restauració del Llibre: B-11/3/6

“Dialogo sopra i due massimi sistemi del mondo”

Galileo Galilei

Direcció:

Tana Andrades

Becaris:

Elena De La Rosa Regot

Barcelona, 28 de Maig de 2014

MATÈRIA	Libre	NÚM. FITXA	2014-11
AUTOR	Galilei, Galileo		
TÍTOL	Dialogo sopra i due massimi sistemi del mondo		
LLOC/DATA	Florència, 1632		
SIGNATURA	B-11/3/6		
DIMENSIONS	25,2 x 18,5 x 4 cm		
FULLS	253 ff.		
SUPPORT	Paper		
TÈCNICA	Tipogràfica		
ENQUADERNACIÓ	Original paperot		
PROCEDÈNCIA	Reserva		
DATA RESTAURACIÓ	11/03/2014 - 28/04/2014		
RESTAURAT per	Tana Andrades Elena De La Rosa Regot		
		ESTAT DE CONSERVACIÓ	Regular – 2
		1-bo, 2-regular, 3-dolent, 4-greu, 5-ruïna	

Imatges

portada	enquader nació
DIALOGO D I GALILEO GALILEI LINCEO MATEMATICO SOPRAORDINARIO DELLO STUDIO DI PISA. <i>E Filosofo, e Matematico primario del</i> SERENISSIMO GR.DVCA DI TOSCANA. <i>Due ne i congressi di quattro giornate si discorre</i> <i>sopra i due</i> MASSIMI SISTEMI DEL MONDO TOLEMAICO, E COPERNICANO, <i>Proponendo indeterminatamente le ragioni Filosofiche, e Naturali</i> <i>santo per l'una, quanto per l'altra parte.</i> CON PRI VILEGI IN FIRENZA, Per Gio:Batista Landini MDCXXXII. CON LICENZA DE' SUPERIORI. R. 60. 184	G. GALILEI C. 5. 176.
Portada	Tapa i fragment del llo m després

DESCRIPCIÓ DE LA PEÇA

- **Bloc :**

L'arquitectura del bloc està composta per 2 guardes d'inici, 249 fulls, 1 full en blanc darrere del llibre i 2 guardes finals.

El paper és de color crema.

Els talls amb barbes .

- **Relligadura :**

Cosit monàstic amb tres nervis de nucli de cordill.

No presenta capçades.

- **Tapes :**

Podria tractar-se de les tapes originals rústiques que venien d'impremta.

Les tapes estan formades per capes de paper (paperot) i muntades.

Presenta una antiga signatura a la portada (G.S.176).

Només conserva un tros de llom amb una retolació manuscrita (328 - G); dues etiquetes superposades (B.11-3-6 i 406-4-4) i una altra etiqueta (176).

No presenta tanques ni evidències d'haver-ne tingut.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

- **Tintes :**

Tintes tipogràfiques color negre

Anotacions manuscrites de color sèpia

Ambdues tintes un bon estat de conservació sense cap alteració aparent.

- **Suport :**

Presenta un estat de conservació regular.

Diverses pèrdues lleus per atac d'insectes, localitzades sobretot al llom.

Taques causades per l'ús.

Taques generalitzades d'humitat i oxidació, han originat l'enfosquiment d'algunes pàgines.

Lleus deformacions per plecs i arrugues, produïdes segurament, per la pressió durant el procés d'impressió.

- **Enquadernació:**

Les tapes presenten pèrdues per atac d'insectes i diverses taques.

Superfície amb brutícia general.

Només es conserva un fragment del llom després del llibre.

Cosit en bon estat de conservació.

CONCLUSIONS DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ

(justificació de la restauració)

El llibre i l'enquadernació presenten pèrdues per xilòfags, però els principals problemes són les taques d'humitat i les oxidacions. Tot i que el cosit es troba en bon estat de conservació, cal desmuntar el llibre per a poder realitzar una neteja humida, un tractament de desacidificació i tractar les taques.

Suport i enquadernació amb pèrdues degudes a un atac d'insectes.

PROPOSTA DE RESTAURACIÓ

1. Neteja humida 2. Tractament de taques 3. Consolidació 4. Reintegració de pèrdues	5. Reintegració del llom 6. Re-enquadernació seguint les característiques original del llibre

PROCÉS DE RESTAURACIÓ: Bloc

NETEJA	Materials
1.- Neteja abrasiva manual en sec de les guardes 2.- Neteja humida mecànica de les pàgines	1.- Goma d'esborrar Milàn®. 2.- Aigua i amoníac. 24 hores.
DESACIDIFICACIÓ	
2.1.- La desacidificació es realitza durant la neteja del bloc.	2.1.- Amoníac, hidròcit càlcic
CONSOLIDACIÓ	
3.- Manual.	3.- Paletina. Gelatina al 10% en aigua.
REINTEGRACIÓ	
4.- Reintegració manual de les diverses pèrdues i estrips que presenten els fulls. 6.- Laminació de les guardes.	4.- Paper Japó i tissú de 10g. Tylosse® al 35% en aigua. 6.- Paper Japó de 16g. Cola mixta.
APLANAT	
5.-Humidificació de les pàgines de forma conjunta en una cambra d'humitat. Aplanat amb pes progressiu entre papers assecants.	5.- Frisselines, reixa de separació, paper assecant, pes.

PROCÉS DE RESTAURACIÓ: Enquadernació

NETEJA	Materials
7.- Neteja mecànica abrasiva en sec.	7.- Goma d'esborrar dura.
REINTEGRACIÓ	
8.- Reintegració mecànica del llom i la coberta a la taula de succió. La reintegració s'ha reforçat amb tarlatana i paper Japó. 9.- Reintegració manual de l'enquadernació. Es repassen les diverses pèrdues.	8.- Taula de succió, polpa de paper, Tylosse® al 10% en aigua, tarlatana, cola mixta i paper Japó de 16g. 9.- Paper Japó, Tylosse® al 35% en aigua.

RELLIGADURA

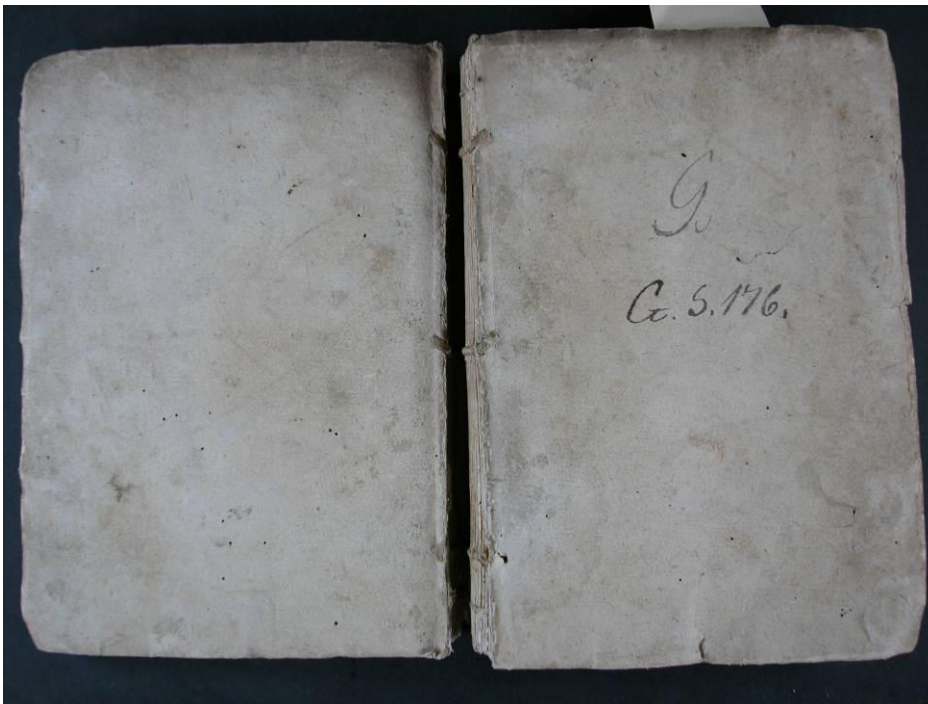
COSIT	
Cosit d'origen amb tres nervis de cordill.	Cordill, fil de lli blanc.
MUNTATGE DE TAPES	
El bloc del llibre s'ha reforçat amb tarlatana. Es realitza un muntatge original, com el que presentava la peça.	Tarlatana, cola diluïda.

PRESENTACIÓ

Forma de presentació:	
Adhesió de les antigues etiquetes a la guarda de la tapa de davant. Funda de conservació.	- Tylosse® MH300 (30g x 1l d'aigua + 1g d'hidròxid càlcic) aplicada a pinzell. - Cartró microcanal neutre, tela (Telflex®) i PVA.

Imatges

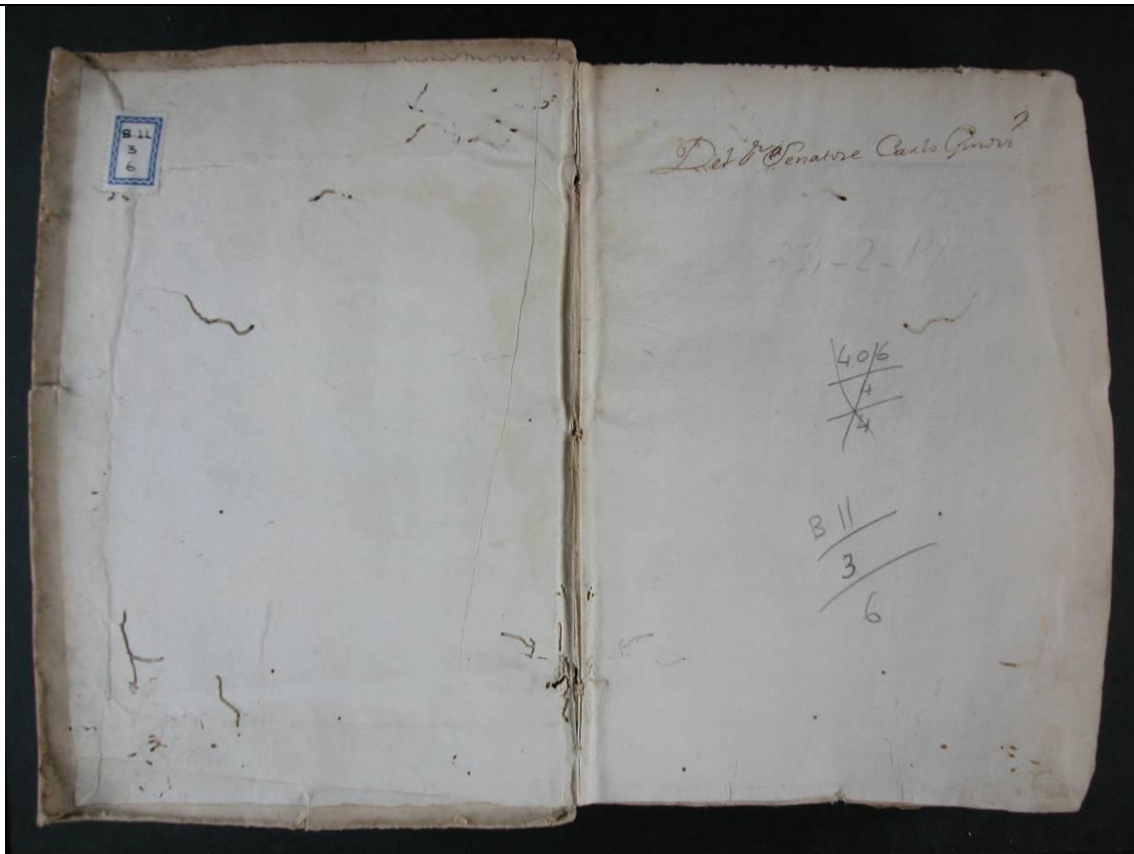
Imatges abans del tractament

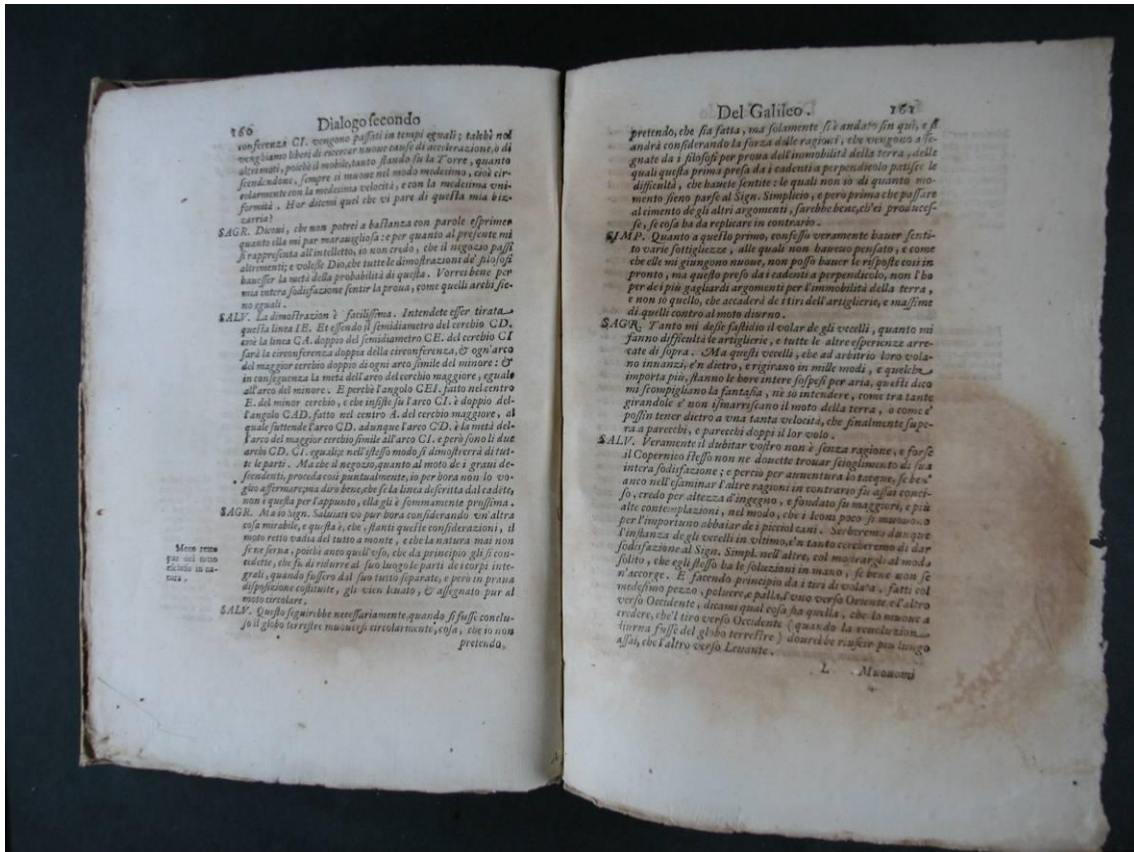
Brutícia de la superfície de l'enquadernació

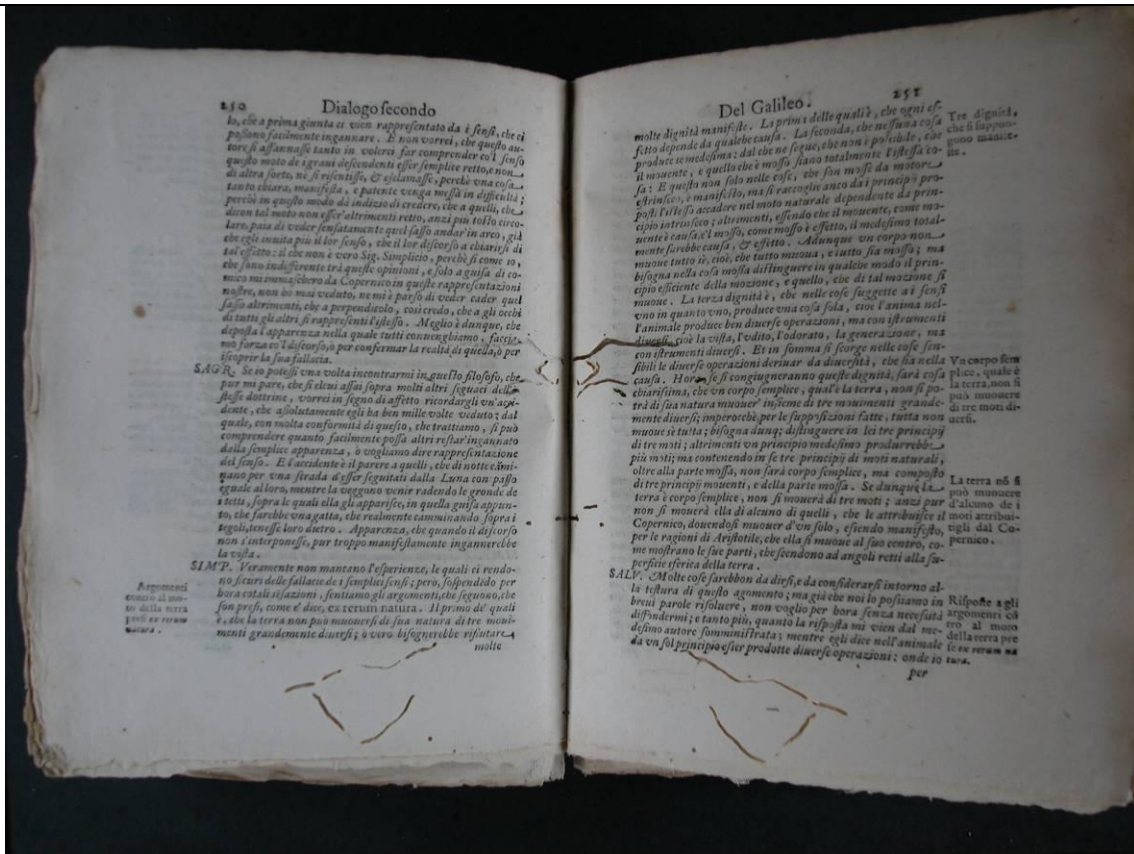
Llom del llibre

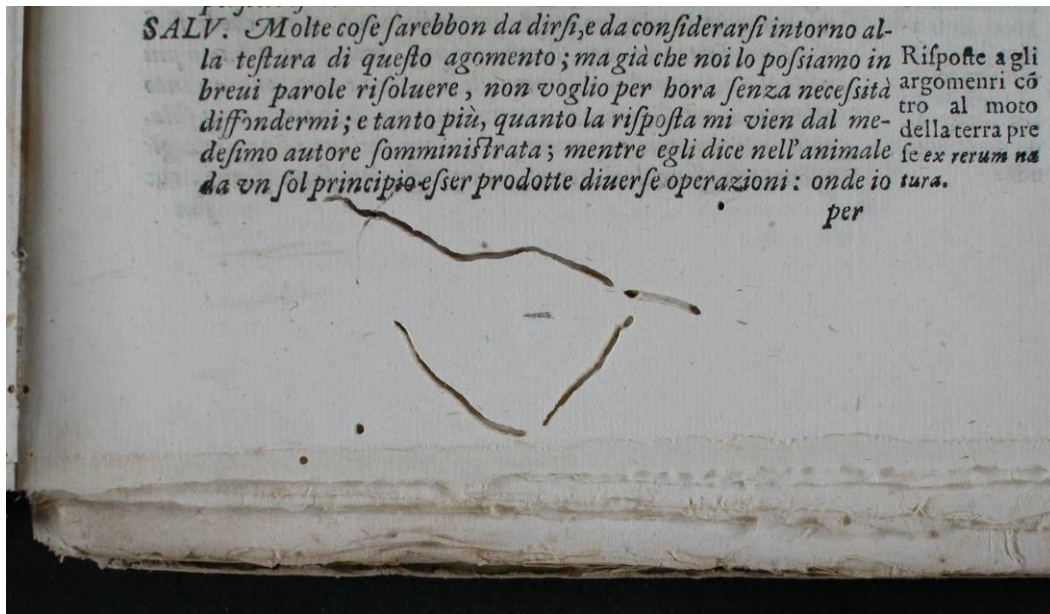
Guardes d'inici amb anotacions (ex-libris, signatura antiga i signatura actual)

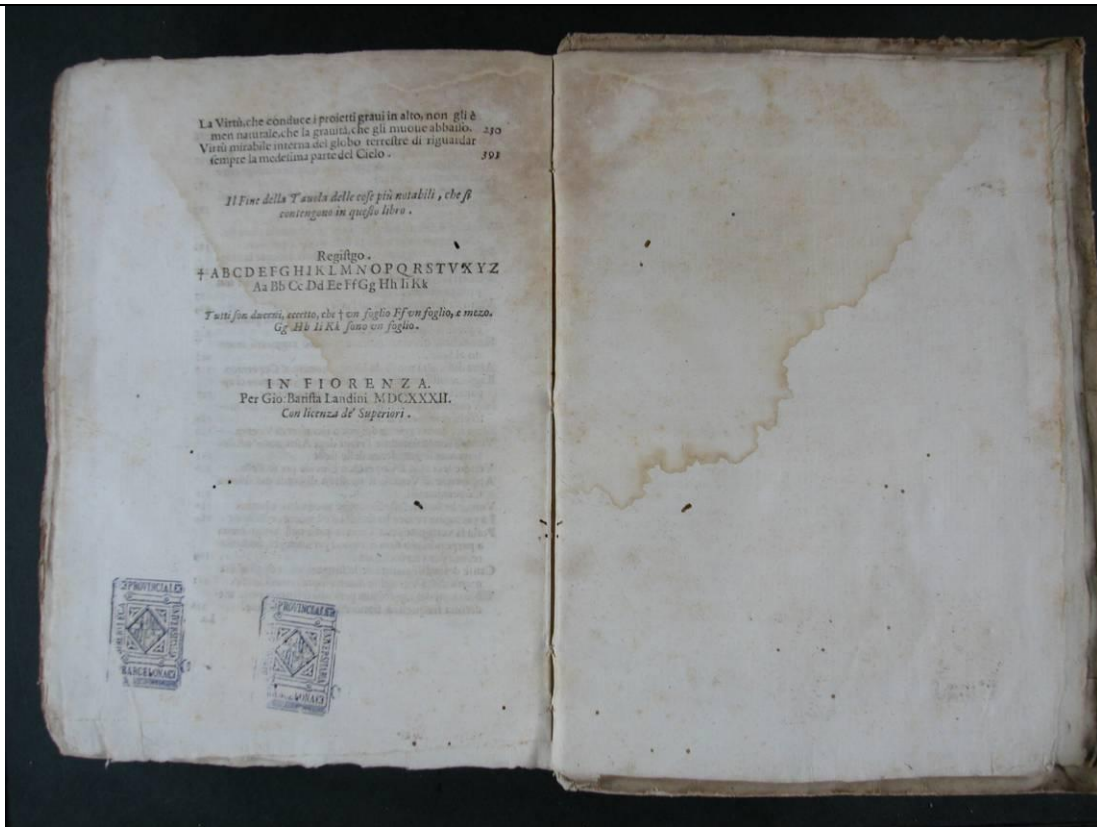
Taques d'oxidació a les pàgines 160-161

Forats d'insectes, pp. 250-251. Dues de les pàgines amb un atac més greu

Detall de les diferents dimensions que presenten els fulls pel que fa a l'alçada

Taques d'humitat als últims fulls del llibre

Imatges durant el tractament

Neteja abrasiva mecànica en sec de la coberta amb goma. S'aprecia la diferència entre la zona neta i la que conserva la brutícia

Desadhesió de les etiquetes adherides al llom

Rebaixat del llom original

Humidificació dels fulls amb un símil de càmera d'humitat, per tal d'aplanar-los

Fulls disposats en procés d'humectació, sobre la reixeta per evitar el contacte directe amb les frisselines humidificades

Laminació parcial de les guardes

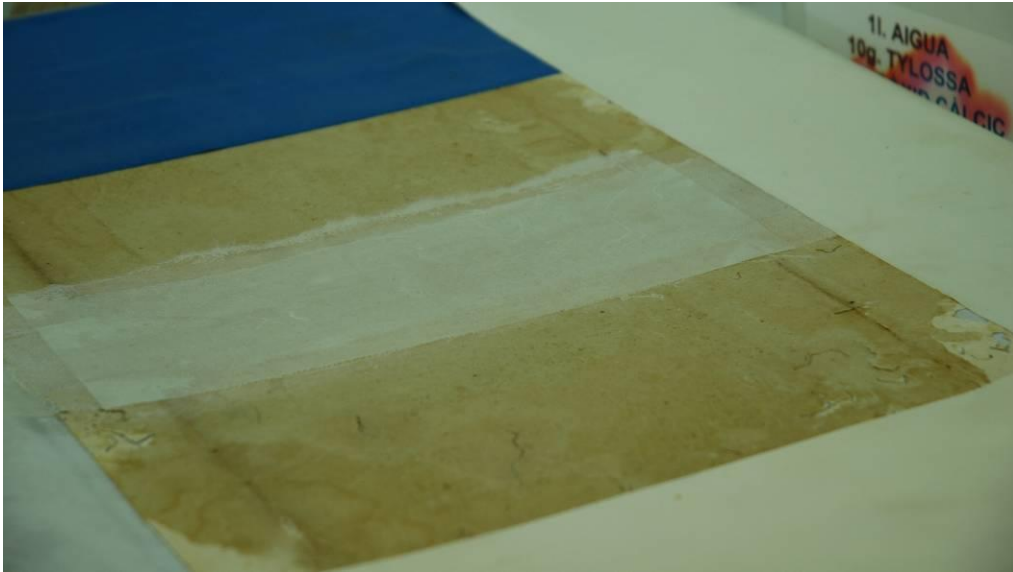
Plegat dels fulls i muntatge dels quaderns

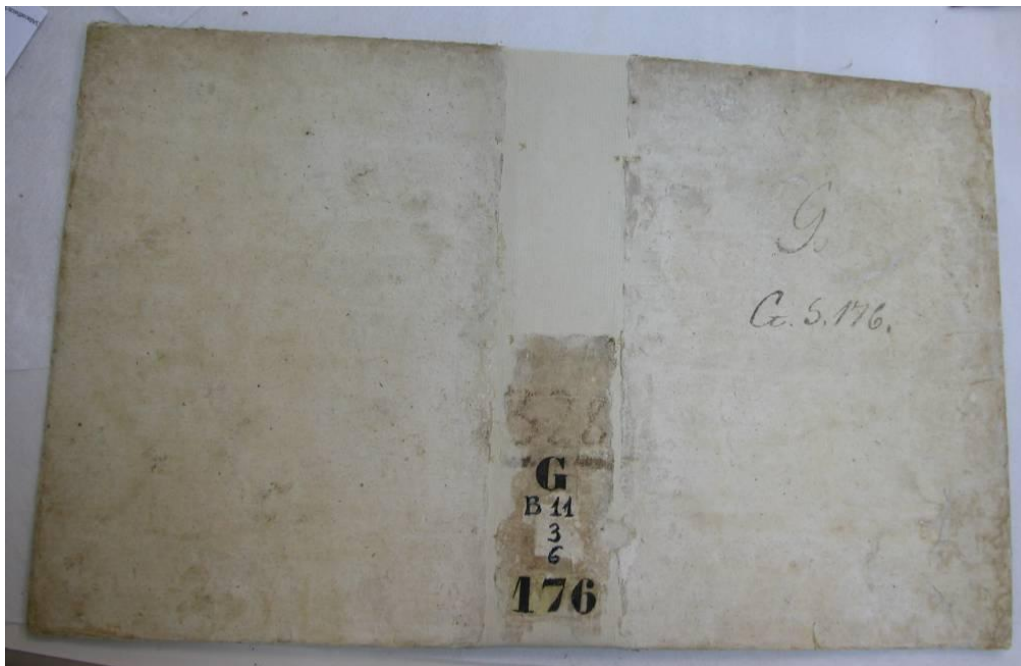
Relligat del bloc del llibre amb tres nervis de cordill

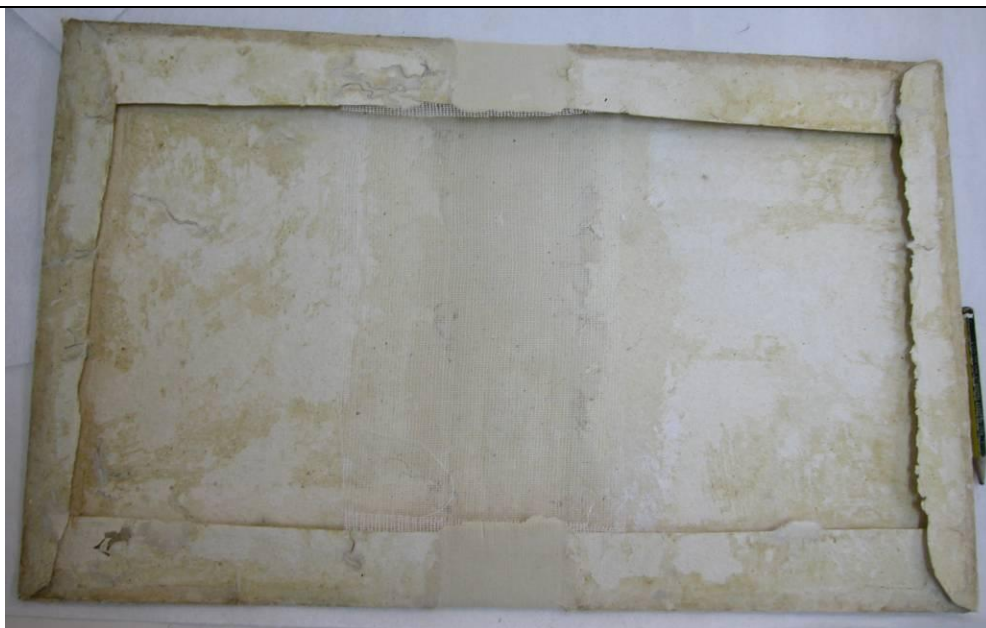
Aplicació de polpa de paper per a reintegrar el llom de les cobertes

Reforç de tarlatana i paper Japó al revers de la reintegració amb polpa

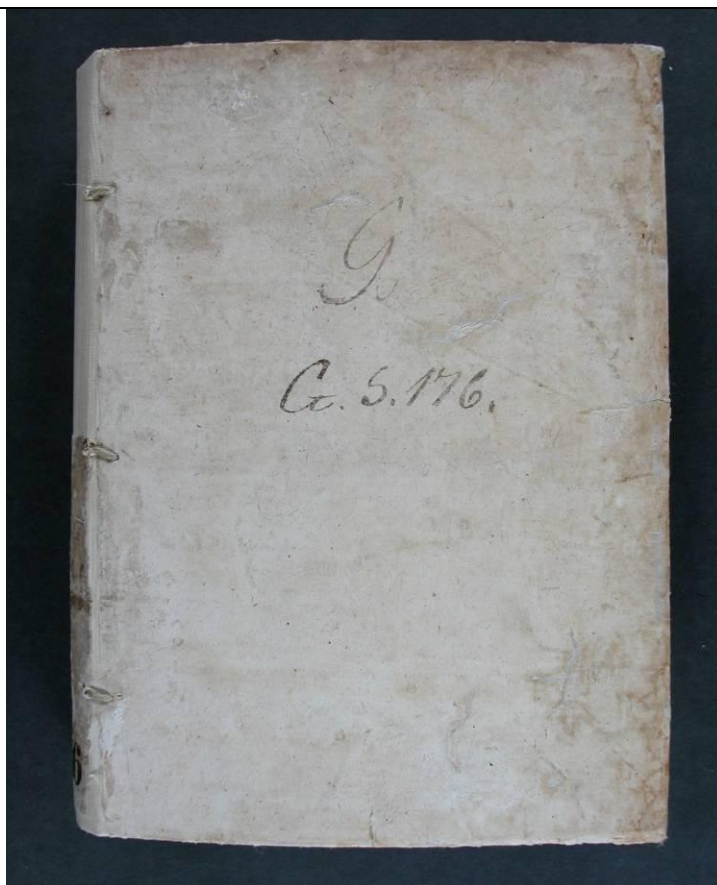

Tapa final

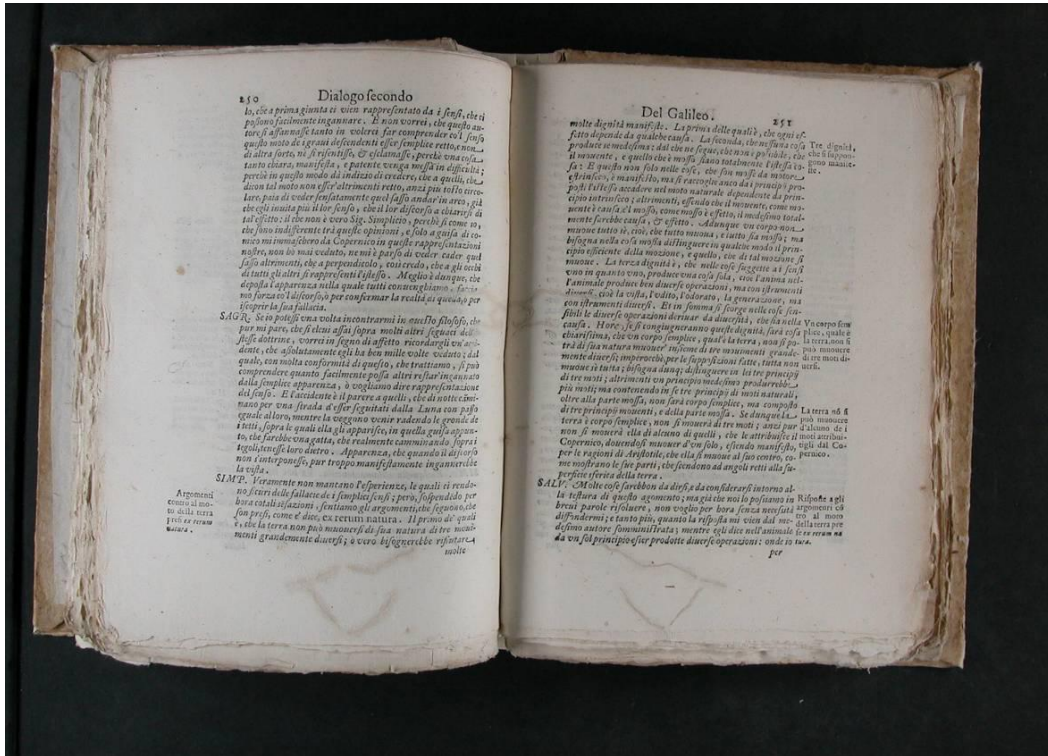

Tapa final: part interna

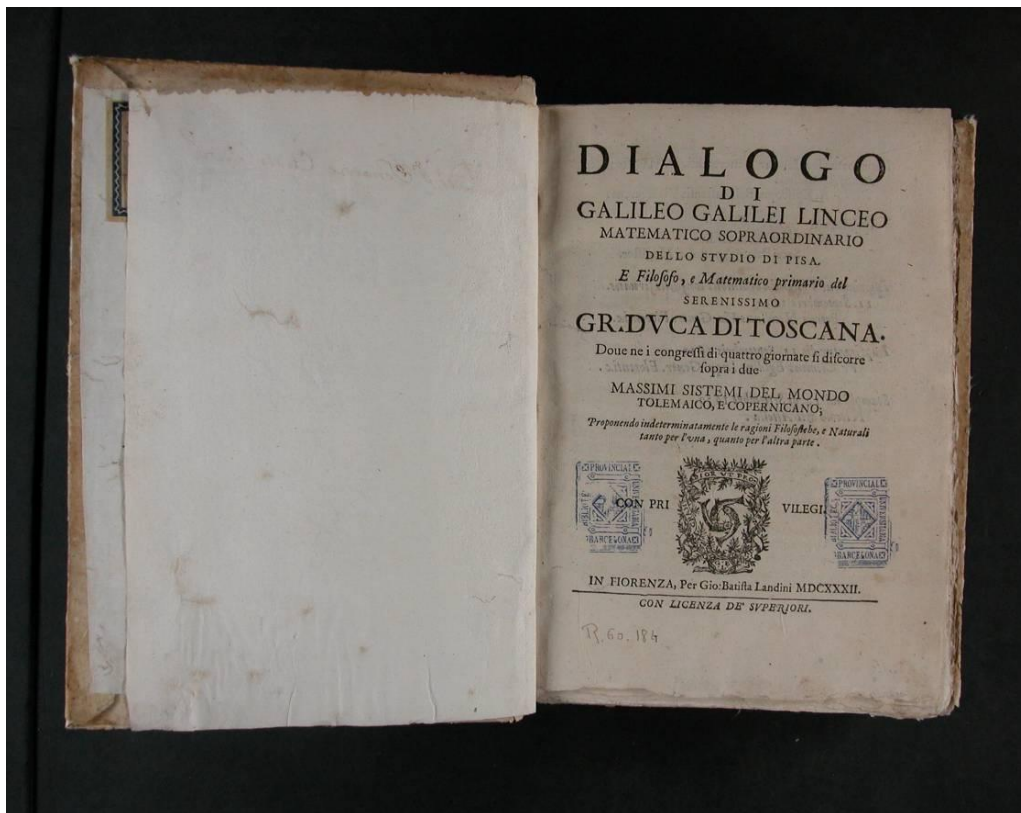
Imatges després del tractament

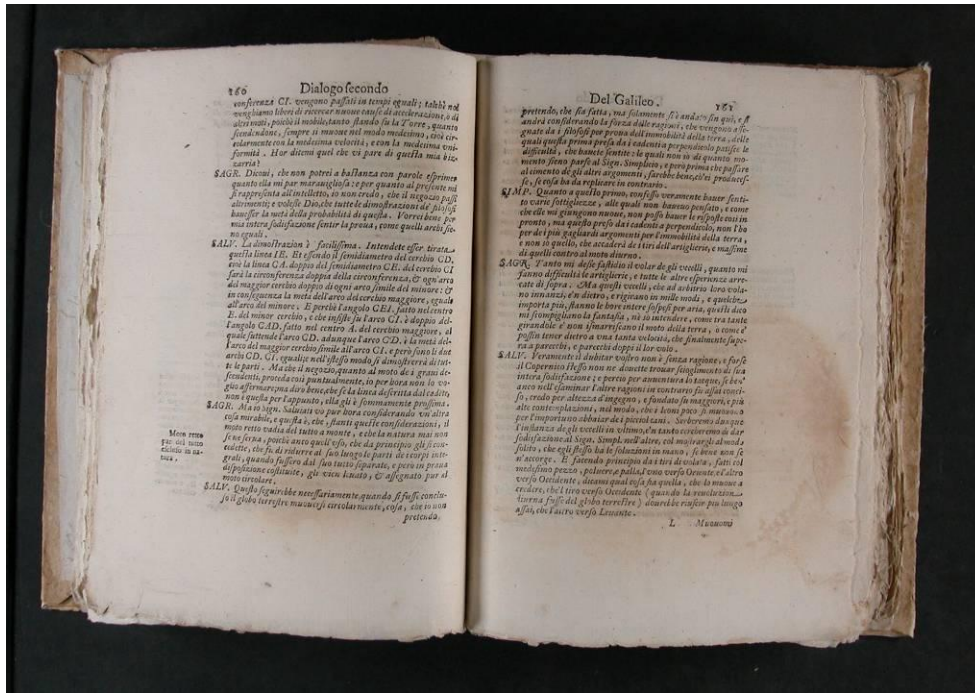
Tapa davantera i llom

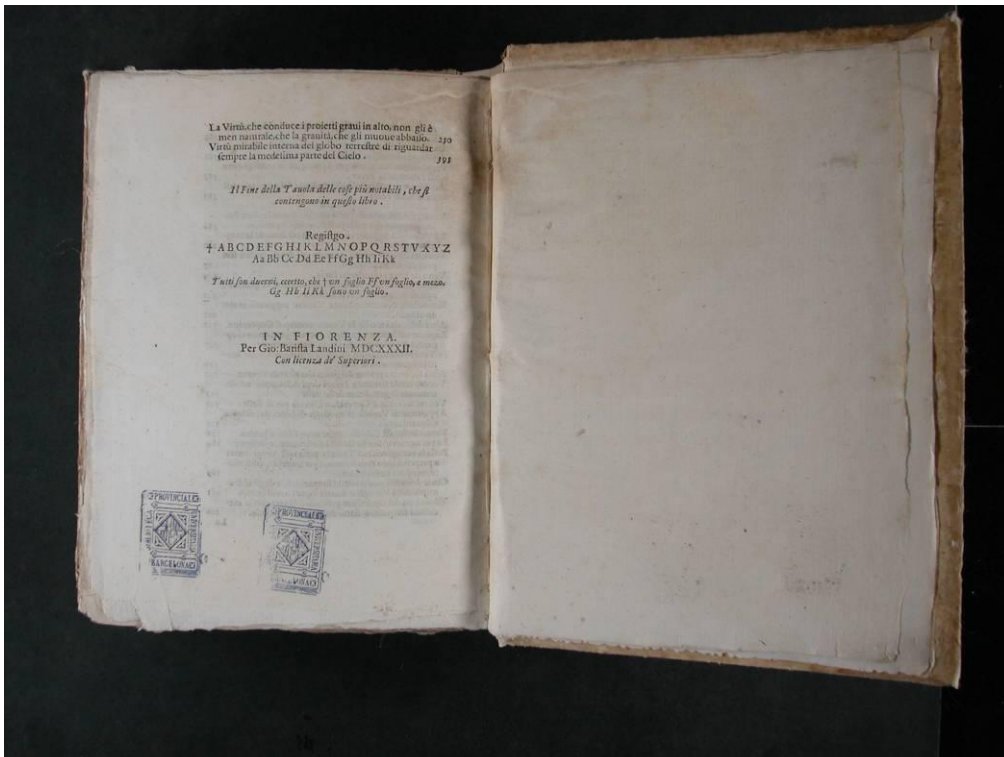
Detall de restauració

Portada i guarda davantera

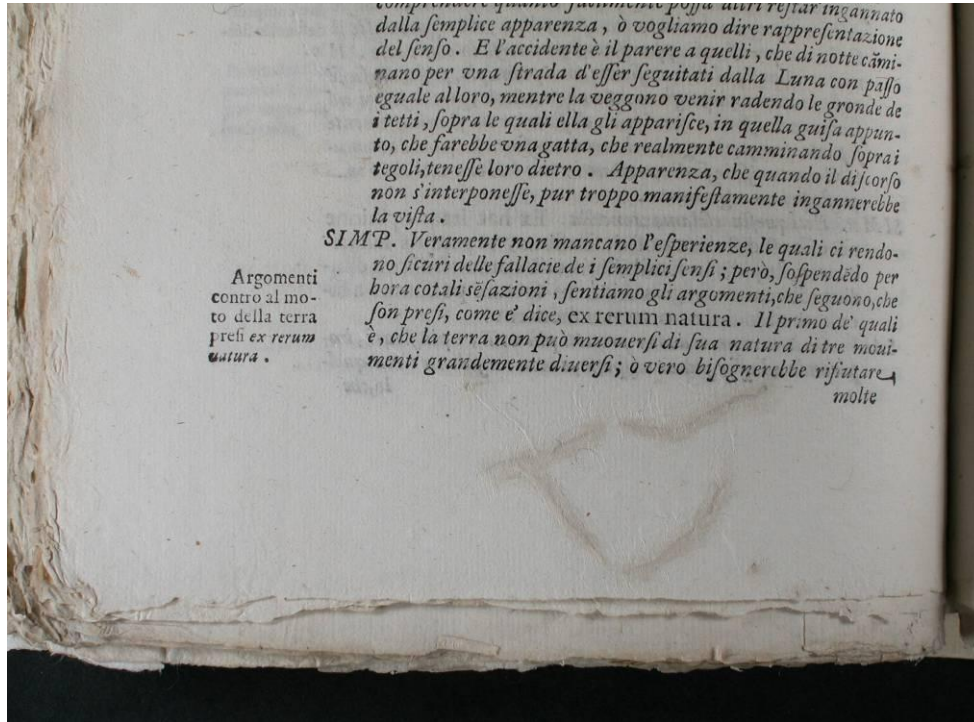

Reintegració final

Reintegració de full i guarda final

Details

Pèrdues de suport reintegrades